

դոյ Աղիպտոսի և Աղէքսանդրիոյ :

— Ապրիլի 30 ին աշխարհամատարան կիւրակէին սուրբ Աթուս սուրբութի ունի հանդիսաւոր պատարագ մատուցանել կենատու սուրբ Վերեղմանին վերայ, ինչպէս և Օլատիկ ութօրէկց կիւրակին եւս յոյնք կը պատարագեն հանդիսասպէս : Սոյն առթիւ Սրբազան Պատրիարք Հայրը յառանգաւորաց դպրոցի 10 աշակերտաց դպրութեան ատտիճան տուաւ սուրբ Վերեղմանին դիմաց : Սուրբ Աթուս սուրբութիւն ունի այսպիսի կարգեր ու ձեռնագրութիւններ սուրբ Յակոբայ մայր եկեղեցւոյ մէջ կատարելու . իսկ Աատինք և Յոյնք իրենց մասնաւոր եկեղեցեաց փոքրութեանը պատճառաւ սուրբ են միշտ սուրբ Վերեղմանին դիմացը կատարել : Յայտնի է ազգայնոց որ այսպիսի արարողութիւնները կատարելը որ և է սուրբ տեղւոյ մի վերայ՝ իրաւունք կը համարուի :

— Սուրբ Օլատիէն ՚ի վեր է սուրբ Աթուոյս նորաչէն դեղարանը բացուելով յանձնուեցաւ Վիթապճեան արժանայարգ Պ. Սահակին, որ յատուկ բժշկութեան համար բերուեցաւ Պօլիսէն . և առ այժմ՝ դեղագործութիւն ալ պիտի կատարէ մինչեւ աշակերտ մի հասցընելը, որ արդէն քաղաքացի հաց տղայ մի արուեցաւ իրեն աշակերտութեւ : Միաբանութիւնս խիստ դոճ է յիշեալ բժշկին քաղցր բնաւորութեանէն և իւր կրկին արհեստին մէջ ունեցած հմտութիւններէն :

— Յիշուսալէմ բնութեան համար եկող թէֆթիշի Վսեմ. Իպրա հիմ փաշայն ամսոյս երեքին մեռաւ թեթեւ հիւանդութենէ մի յետոյ, որոյ համար կըսուի թէ եկած ժամանակ եւս տկարութիւն ունէր :

ՆՈՒՒՐԱՏՈՒՔ

Սուրբ Աթուոյս թանգարանի վերասեւջութիւնը պարտք կը համարի հրապարակաւ իւր շնորհակալութիւնը մատուցանելոյ հետագոյ բարեսէր ազգայնոց, որոնք յօժարեցան իրենց քով գանուած թէ հնութիւններ և թէ ձեռագիր մատենաները թանգարանիս նուիրելու, որոնց անուանքը առ ի յիշատակ յախանական կ'արձանագրեմք ամսաթերթիս մէջ :

Վեր. Անդրէաս Սրբազան արքեպիսկոպոսը Վեհապետեան շնորհեց Անի քաղաքին հնութիւններէն մտացորդ չորս կտոր քանդակուած քարինք, ազույեալ քառակուսի ընկուզի փայտէ վարպետաշէն պատուանդանի վերայ :

Թէրթրտաղու Առաջնորդ Վերա. Թադէոս սրբազան արքեպիսկոպոսը նուիրեց երկու կտոր գիրք հին նօտրադիժ սառերով. առաջինը կը պարունակէ քարոզք ու զանազան նիւթեր : Իսկ երկրորդը անթիւ և անհամար և ամեն ազգի նիւթերու վերայ կը խօսի (Miscellanées) այսինքն խմբասանական, աստուածաբանական, բերականական, բնական, բժշկական, բարոյական, ձայնական, գաղտնաբանական, մեկնական, հայկական խաղերու, եւայլն եւայլն . նօտրադիժ՝ ամենամանր տառերով հօծ և խիտ գրուած բամբակեայ նուրբ թղթի վերայ. կը պարունակէ 1063 էջ :

Տէր Պատարեան զմիւռնացի մեծայարգ Պ. Կրտսանը նուիրեց թուլմայի սոգոմնացւոյ Հոգեաց և Հրեշտակաց բուսած գիրքը, նօտրադիժ մայրուր, անթուական :

Աղէսիոյ Ինքնանկար սուրբ Աստուածածնի եկեղեցին՝ նուիրեց նոյն եկեղեցւոյ լուսարար Պարեան Տ. Սար.

գիտ բարեկրօն քահանայի ձեռքը՝ բու-
լորագիր Սաշտոյ մի գրեալ 1338 թը-
ւոյն :

Արեւսացի մահաւոսի Վրիպոր Նա-
րեկցեան՝ նուիրեց մագաղաթեայ ու-
բորագիր Սաշտոյ մի 1661 ին գրու-
ւած ի Հալէպ :

Վեր. Յովհաննէս ծայրագոյն վար-
դապետն տէր Պօղոսեան տիրանա-
կերտցի, տեսուչ Արզնու բարձրահայ-
եայ սուրբ Աստուածածնի վանաց՝ նը-
ւիրեց երկաթագիր ու մագաղաթեայ
Աւետարան մի Փրկչի 1287 թուակա-
նէն շատ յառաջ գրուած :

Վեր. Պաղտատար ծայրագոյն վար-
դապետն տիրանակերտցի նախորդ
Առաջնորդն Չնքուշի՝ նուիրեց յիշա-
տակ Ներսէսի լամբօնացւոյ մեկնու-
թիւնը Առակաց, յաղփողի և Իմաս-
տութեան գրոյց, բորագիր և բամ-
բակաթուղթ, 1329 ին գրուած ի Ա-
յոյ ձոր, ի տէրութեան իշխանաց իշ-
խանին պարօն Պուրթէլի, և ի վար-
ժապետութեան Ասայեայ հռետորի
նջեցւոյ :

Տիրանակերտու սուրբ Սարգսի
եկեղեցւոյ կողմէն Տաղարան մի բոր-
րագիր ու բամբակաթուղթ, գրեալ
1476 թուոյն :

Ոսկեփորիկ մի բորագիր ու նօս-
րագիր խառն, կեսարիա գրուած
1674 ին :

ՕՒՆՈՒՅՄՈՒՆՔ

Սօտերս Պօլսոյ աննշան տպարանի
մի մէջ տպուած գիրք մի տեսանք,
«Պատկեր Հայաստանեայց Առասուր-
ջական սուրբ եկեղեցւոյ» կոչուած,
որ ուրիշ բան չէ՝ եթէ ոչ խառնուրդ
մի Հայոց ուղղափառ եկեղեցւոյ ծի-
սական գրոյց՝ յամագրքին, Շարակա-

նին եււայն, յաղաւելով նոյա մէջն
շատ մի պարբերութիւններ և ուրիշ
օտարախորթ հաստուածներ աւելցրնե-
լով հակառակ հոգւոյ սուրբ եկեղեց-
ւոյս. ուստի իրաւամբ կրնանք կոչել
զայն բողոքականութիւն վարագու-
եալ ընդ անուամբ Առասուրջի :

Յիշեալ գրքին Հայոց եկեղեցւոյ
ծէսերուն եւ պարտութեանց ներ-
հակ և անընդունելի բլլալը փութա-
ցին բոլոր ազգային լրագիրներն և
հանդէսները հրատարակել մէջ բերե-
լով Պօլսոյ Պատրիարքարանի կողմէն
խրկուած պաշտօնական ծանուցումը,
զոր հոս կը դնեմք մեք ալ :

«Պաղտատար ծանոցում» 1866 թուա-
կան կրող պատկեր Հայաստանեայց
Առասուրջական սուրբ եկեղեցւոյ ա-
նունով գիրք մը հրատարակուած տես-
նուեցաւ այս օրերս Տիպիթեան թա-
ղէսի տպարանէն երած : Յաւ է մեզ
տեսնել, որ անոր անանուն հեղինա-
կը մեր եկեղեցական գրեանքը, Սաշ-
տոյցը, Կորհրդատարը, յամագիրքը,
Շարականը և Տաղարանը ըստ քմաց
աղաւաղելով, այսինքն պակաս պրնելով
աւելորդնելով, փոխփոխելով և կրճատե-
լով իր վայ կրած անունին բողոքովին
հակառակ Ա. Առասուրջի Հօր վար-
դապետութիւններէն եւ աւանգու-
թիւններէն ըստ ամենայնի օտար և
հեռու, աւելի մտութեանց պատկեր
մը կը ներկայացնեն :

Այս գիրքը ըստ ինքեան դատա-
պարտեալ բլլալով ի պաշտօնէ պարտա-
ւորեալ կը դգուշացնեմք Ա. Առաս-
ւորիչ Հօր հարազատ զուակները, որ
անոր կեղծ և պատրուակեալ անունէն
չխաբուելով մերժեն և արհամարհեն
զայն իբրև մտութեանց խմորում մը :

5 Ապրիլ 1867
Ի Պատրիարքարան Հայոց (ԻԻԻ)
Կ. Պօլս :
—

ՕՐԸՅՈՅՅ
1868

ՆԱՀԱՆՁ ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ԲՐԻՍՏՈՒ